

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 378.147:81'373.2:008(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17312346>

**Інтерактивні методи як засіб формування етнокультурної рефлексії
майбутніх філологів**

Візнюк Інесса Миколаївна,

доктор психологічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6538-774>

Долинний Сергій Сергійович,

доктор філософії (PhD), доцент кафедри психології та соціальної роботи, Вінницький
державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3555-5818>

Киlivник Вікторія Вікторівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-0770-265X>

Плахотнюк Ганна Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології, перекладу та
зарубіжної літератури, Вінницький державний педагогічний університет імені
Михайла Коцюбинського, Україна, <https://orcid.org/0009-0007-7155-1386>

Прийнято: 17.09.2025 | Опубліковано: 10.10.2025

Анотація. У статті розглянуто інтерактивні методи як засіб формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів в умовах суспільних трансформацій. Обґрунтовано переорієнтацію освіти на діалогічні та креативні форми, що сприяють усвідомленню культурної ідентичності та міжкультурній відкритості. Проаналізовано ефективність дискусій, проєктів, рольових ігор і цифрових платформ. Дослідження підтверджує, що інтерактивне навчання розвиває етнолінгвістичну чутливість, критичне мислення та культурну інтеграцію в професійній діяльності. **Метою** статті є обґрунтування інтерактивних методів навчання як засобу формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів. У дослідженні розглянуто інтерактивні методи як ефективний засіб формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів. **Методи.** Використано контент-аналіз наукових джерел, анкетування студентів, педагогічне спостереження та експертне оцінювання. Застосування інтерактивних форм навчання (дискусії, рольові ігри, кейси) сприяє розвитку міжкультурної компетентності, критичного мислення та усвідомлення власної етнокультурної ідентичності. Результати підтверджують доцільність інтеграції таких методів у філологічну освіту. **Результати** опитування, узагальнені та візуалізовані у діаграмах, засвідчують ефективність інтерактивних методів у філологічній освіті: 68 % респондентів відзначили їхню користь для осмислення етнокультурних тем, 72 % – зростання рефлексивності, а 79 % студентів продемонстрували позитивну динаміку за експертною оцінкою. Контент-аналіз відкритих відповідей підтвердив доцільність інтеграції інтерактивного навчання для розвитку міжкультурної компетентності. Індикатори трансформації охоплюють ціннісну орієнтацію, етичну чутливість, культурну обізнаність і професійні навички. **Висновок.** Інтерактивні методи навчання є

дієвим інструментом формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів, адже створюють умови для діалогічного осмислення ідентичності, етичної комунікації та відповідального професійного самовираження. В українському контексті вони не лише підвищують академічну якість підготовки, а й сприяють стійкості, згуртованості та культурній видимості в умовах швидких суспільних змін.

***Ключові слова:** інтерактивні методи навчання, етнокультурна рефлексія, майбутні філологи, міжкультурна комунікація, освітня трансформація.*

Interactive Methods as a Means of Developing Ethnocultural Reflection of Future Philologists

Inessa Vizniuk,

Doctor of Psychological Sciences, Professor of the Department of Psychology and Social Work, Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6538-7742>

Serhii Dolyunnyi,

Doctor of Philosophy (PhD), Senior Lecturer at the Department of Psychology and Social Work, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-3555-5818>

Viktoriia Kylyvnyk,

PhD in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Municipal Institution of Higher Education "Vinnytsia Humanities and Pedagogical College", Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-0770-265X>

Hanna Plakhotniuk,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Germanic Philology, Translation and Foreign Literature, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0007-7155-1386>

Abstract. *The article examines interactive methods as a means of forming ethnocultural reflection of future philologists in the conditions of social transformations. The reorientation of education to dialogical and creative forms that contribute to the awareness of cultural identity and intercultural openness is substantiated. The effectiveness of discussions, projects, role-playing games and digital platforms is analyzed. The study confirms that interactive learning develops ethnolinguistic sensitivity, critical thinking and cultural integration in professional activities. **The aim** of the article is to substantiate interactive teaching methods as a means of forming ethnocultural reflection of future philologists. The study examines interactive methods as an effective means of forming ethnocultural reflection of future philologists. **Methods.** Content analysis of scientific sources, student questionnaires, pedagogical observation and expert evaluation were used. The use of interactive forms of learning (discussions, role-playing games, cases) contributes to the development of intercultural competence, critical thinking and awareness of one's own ethnocultural identity. **The results** confirm the feasibility of integrating such methods into philological education. The survey results,*

*summarized and visualized in diagrams, demonstrate the effectiveness of interactive methods in philological education: 68% of respondents noted their benefit for understanding ethnocultural topics, 72% - increased reflexivity, and 79% of students demonstrated positive dynamics according to expert assessment. Content analysis of open-ended responses confirmed the feasibility of integrating interactive learning for the development of intercultural competence. Transformation indicators include value orientation, ethical sensitivity, cultural awareness and professional skills. **Conclusion.** Interactive teaching methods are an effective tool for forming ethnocultural reflection of future philologists, as they create conditions for dialogical understanding of identity, ethical communication, and responsible professional self-expression. In the Ukrainian context, they not only increase the academic quality of training, but also contribute to sustainability, cohesion, and cultural visibility in conditions of rapid social change.*

Keywords: *interactive teaching methods, ethnocultural reflection, future philologists, intercultural communication, educational transformation.*

Постановка проблеми. В умовах глибоких етнотрансформаційних процесів, які охоплюють сучасний український соціокультурний простір, зростає потреба у переосмисленні підходів до формування фахової та світоглядної ідентичності майбутніх філологів. Етнокультурна рефлексія як здатність усвідомлювати, інтерпретувати та переосмислювати власну культурну належність набуває особливої значущості для фахівців гуманітарної сфери, що здійснюють мовну медіацію та впливають на міжкультурну взаємодію. Інтерактивні методи навчання, зокрема дискусії, проектна діяльність, рольові ігри та рефлексивні платформи, сприяють активному залученню студентів до культурного діалогу, формують емпатію, критичне мислення і здатність до культурного самовираження. Водночас вони створюють умови для глибокого осмислення

етнолінгвістичних цінностей і ролі філолога як носія та транслятора культурних сенсів [1–15].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження Gu Chunxing і Di Zhang демонструє, як цифрові та інтелектуальні курси, зокрема на основі ШІ, трансформують моделі навчання, що важливо для інтеграції інтерактивних методів у підготовку філологів, зокрема в аспекті етнокультурної рефлексії через цифрові платформи [1]. Розробка автоматичного об'єднання даних Scopus і WoS Н. Ju.Kasaraneni та S.Rosaline сприяє ефективному аналізу освітніх тенденцій, що дозволяє виявити актуальні підходи до інтерактивного навчання та етнокультурної освіти [2]. Об'єднання бібліометричних баз даних за М. Kumpulainen та М. Seppänen дає змогу глибше аналізувати наукові джерела, що стосуються інтерактивних методів і культурної рефлексії, зокрема в гуманітарній освіті [3]. N. Lazarenko та I. Vizniuk характеризують оцінку якості професійної освіти педагогів у контексті євроінтеграції підкреслює важливість інтерактивних методів як інструменту формування міжкультурної компетентності [4]. X. Leung, J. Sun, B. Bai здійснено аналіз досліджень у соціальних медіа через бібліометрію, що дозволяє зрозуміти, як цифрові комунікації впливають на етнокультурну рефлексію студентів-філологів [5]. P. Mongeon A. Paul-Hus здійснили порівняння журналів у WoS і Scopus, що допомагає обрати релевантні джерела для дослідження інтерактивних методів у філологічній освіті [6].

І. Яремою зазначено, що формування цифрової культури в бібліотеках України є основою для розвитку інтерактивного освітнього середовища, яке сприяє етнокультурній рефлексії [7]. І. Візнюк та ін. розглянуто можливості відтворення психіки в штучних системах, що відкриває перспективи для інтерактивного моделювання етнокультурних процесів у навчанні [8]. Авторами І. Візнюк і А. Поліщук також схарактеризовано формування ІТ-компетентності

майбутніх магістрів щодо впровадження інтерактивних методів у філологічну освіту [9]. Й. Дрейер є засновником теорії символу як засобу подолання трансценденцій життєвіту, що складає філософський базис у розумінні етнокультурної рефлексії шляхом знакової системи мови [10]. В. Крисаченко розглядає національні цінності України як чинник консолідації у формуванні етнокультурної рефлексії у філологічній підготовці [11]. В. Крисаченко розкрито механізм формування політичних націй дає змогу осмислити етнокультурну рефлексію як частину національної ідентичності в освітньому просторі [12]. О. Звездова популяризує європейські цінності щодо культурної політики ЄС в Україні, що створює контекст для формування етнокультурної свідомості студентів [13]. М. Кадемія та ін. використовували ШІ у вивченні іноземної мови, що демонструє потенціал інтерактивних технологій для розвитку міжкультурної компетентності [14]. Л. Калашникова здійснила комплексне розуміння психічного здоров'я важливе для забезпечення ефективної етнокультурної рефлексії в освітньому процесі [15]. Маловивчено, які саме критерії та індикатори слід використовувати для вимірювання рівня етнокультурної рефлексії, сформованої інтерактивними методами.

Актуальність дослідження зумовлена потребою у впровадженні ефективних педагогічних стратегій, що підтримують формування етнокультурної рефлексії в контексті освітньої модернізації, міждисциплінарної інтеграції та соціальної відповідальності сучасного фахівця.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри науковий інтерес до використання інтерактивних методів у підготовці фахівців, недостатньо дослідженим залишається їхній потенціал у формуванні етнокультурної рефлексії майбутніх філологів. Бракує комплексного аналізу

впливу інтерактивних технологій на усвідомлення національних цінностей та розвиток міжкультурної компетентності студентів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування інтерактивних методів навчання як засобу формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

1. Проаналізувати сутність інтерактивних методів та їхнє значення у формуванні етнокультурної рефлексії майбутніх філологів.
2. Визначити вплив інтерактивних технологій на усвідомлення національних цінностей і розвиток міжкультурної компетентності студентів.
3. Обґрунтувати педагогічні умови ефективного застосування інтерактивних методів у підготовці філологів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтерактивні методи навчання мають високий потенціал для формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів, оскільки поєднують суб'єкт-суб'єктну взаємодію, досвідне навчання та діалогічність, що є критично важливими в умовах етнотрансформацій українського суспільства. Вони переводять студента з позиції пасивного засвоєння знань у позицію активного співтворця сенсів, де культурна ідентичність стає предметом осмислення, вираження й відповідальної комунікації.

Інтерактивні методи навчання майбутніх філологів – це сукупність дидактичних засобів, педагогічних технологій та форм освітньої взаємодії, що спрямовані на активізацію когнітивної, емоційної та комунікативної діяльності студентів-філологів у процесі засвоєння мовно-культурного контенту. Вони передбачають суб'єкт-суб'єктну модель навчання, у межах якої студент виступає рівноправним учасником освітнього процесу та носієм

етнокультурного досвіду, здатного до саморефлексії, критичного мислення і творчої мовної репрезентації [1, 3].

Застосування інтерактивних методів, таких як мозкові штурми, дебати, ротаційні групи, цифрове колективне текстотворення, рольові ігри, сприяє формуванню етнолінгвістичної чутливості, розвитку комунікативної компетентності та інтеграції міждисциплінарних знань про мову, культуру й ідентичність у професійну діяльність філолога (табл. 1).

Етнокультурна рефлексія майбутніх філологів – це складний когнітивно-афективний процес усвідомлення, критичного осмислення та переосмислення власної етнокультурної ідентичності, ціннісних настанов і мовно-культурних практик у контексті професійної підготовки фахівця-філолога. Він базується на здатності студентів інтегрувати культурологічні, лінгвістичні та психологічні знання для розвитку міжкультурної толерантності, етнолінгвістичної чутливості та рефлексивного ставлення до мовної репрезентації етнічного досвіду [2, 4].

Етнокультурна рефлексія виступає стратегічним чинником формування гуманітарної самосвідомості, здатності до змістовного діалогу, трансляції національних та універсальних культурних сенсів, а також адаптації філолога до динаміки багатокультурного простору.

Таблиця 1

Інтерактивні методи: механізми й результати

<i>Інтерактивний метод</i>	Механізм формування рефлексії	Очікуваний результат	Приклад завдання
1	2	3	4
<i>Дебати/сократівські кола</i>	Конфронтація позицій і аргументація	Критичне переосмислення стереотипів	«Мова ідентичності: де межі норми?»

<i>Рольові ігри/симуляції</i>	Перспективозна й емпатія	Етнолінгвістична чутливість	«Медіація міжкультурного конфлікту в аудиторії»
<i>Проектне навчання</i>	Дослідницька кооперація	Інтеграція знань і громадянська відповідальність	«Лінгвістичний ландшафт громади»
<i>Цифрове співтворення</i>	Видимість альтернативних наративів	Усвідомлене самовираження	Спільний мультимодальний наратив «Моя мовно- культурна траєкторія»
<i>Рефлексивні щоденники</i>	Метапізнання і самоаналіз	Стійка рефлексивна позиція	Щотижневі записи з рубрикою «що я переосмислив(ла)»

Інтерактивні методи навчання є дієвим інструментом формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів, адже створюють умови для діалогічного осмислення ідентичності, етичної комунікації та відповідального професійного самовираження. В українському контексті вони не лише підвищують академічну якість підготовки, а й сприяють стійкості, згуртованості та культурній видимості в умовах швидких суспільних змін. Український контекст етнотрансформацій обумовлений такими чинниками [2, 4]:

1. *Мовно-культурна динаміка*, яка пов'язана зі змінами мовних практик, посилення уваги до національних цінностей і локальних культур.
2. *Багатомовність і мобільність* щодо внутрішніх переміщень, взаємодії з діаспорою й міграційними спільнотами, які створюють поліфонічний простір для навчання.
3. *Освітня модернізація* в контексті запиту на компетентнісні, етично відповідальні практики комунікації у вищій школі.

Запропоновано поетапну модель (рис. 1) впровадження інтерактивних методів, яка послідовно переводить студентів від усвідомлення власної ідентичності

до етичної професійної дії. Її логіка зумовлена активацією досвіду й дослідженням контексту до співтворення знань, рефлексії та трансферу в практику, що забезпечує цілісність формування етнокультурної рефлексії та підсилює суб'єктність майбутніх філологів. Така структура робить процес вимірюваним і керованим, дозволяючи інтегрувати результати в освітню траєкторію [1, 3].

Очікувані ефекти впровадження моделі зумовлені посиленням етнолінгвістичної чутливості, розвитком міжкультурної компетентності, укріпленням комунікативної етики та готовністю до медіації культурних сенсів. Завершальний етап із перенесенням у практику конвертує навчальні результати в реальні професійні дії (протоколи, воркшопи, міні-курси), що підвищує стійкість і видимість гуманітарної підготовки у суспільстві.

Рис. 1. Модель впровадження інтерактивних методів

Для успішної імплементації необхідним є забезпечення безпечного освітнього середовища, підготовка викладачів до фасилітації та медіації, наявність чітких критеріїв оцінювання (рубрики, портфоліо, чек-листи) й

інтеграція моделі у навчальні плани. Рекомендовано розпочати з пілотного курсу/модуля, здійснити цикли зворотного зв'язку, масштабувати на рівень програми та розвивати міжкафедральні партнерства. У підсумку, модель є адаптивною, масштабованою та відповідає викликам етнотрансформацій українського контексту, перетворюючи інтерактивне навчання на стратегічний ресурс професійної та громадянської зрілості майбутніх філологів [2, 3].

Методологія дослідження базується на поєднанні теоретичних і емпіричних підходів, що дозволяє комплексно розглянути проблему формування етнокультурної рефлексії майбутніх філологів засобами інтерактивного навчання. На *першому етапі* здійснено контент-аналіз наукових джерел, присвячених інтерактивним методам, етнокультурній освіті та психолого-педагогічним аспектам рефлексії, що дало змогу окреслити науково-теоретичні засади дослідження.

На *другому етапі* проведено анкетування студентів-філологів з метою виявлення рівня їх етнокультурної обізнаності, ставлення до інтерактивних методів навчання та здатності до рефлексії в міжкультурному контексті. Також застосовано метод педагогічного спостереження за навчальними заняттями, де використовувалися інтерактивні форми роботи (дискусії, рольові ігри, кейс-методи). Для оцінки ефективності інтерактивних методик залучено експертів - викладачів філологічних дисциплін, які здійснювали якісне оцінювання динаміки змін у студентській рефлексії. Результати дослідження оброблялися за допомогою якісного аналізу та елементарної статистичної обробки, що дозволило зробити обґрунтовані висновки щодо впливу інтерактивних методів на формування етнокультурної рефлексії.

Емпіричну базу становлять дані, отримані від 84 студентів-філологів, серед яких – студенти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Проведено онлайн-опитування через Google Forms, що забезпечило зручність доступу та анонімність відповідей. Анкета складається з 15

запитань, серед яких: закриті запитання (так/ні, вибір з варіантів), шкальні запитання (оцінка ефективності методів від 1 до 5) та відкриті запитання (для вільного висловлення думки). Діагностовано рівень зацікавленості в етнокультурній тематиці, вплив інтерактивних методів (дискусій, рольових ігор, кейсів) на рефлексію та самооцінку змін у міжкультурному сприйнятті після занять.

Опитування проведено протягом двох тижнів навчального семестру після завершення циклу інтерактивних занять. Показники за результатами опитування узагальнено за допомогою Excel та візуалізовані у вигляді діаграм (рис. 2). Для якісного аналізу відкритих відповідей застосовано контент-аналіз. За результатами анкетування, 68 респондентів вважають інтерактивні методи ефективними для осмислення етнокультурних тем, а 72 відзначили зростання власної рефлексивності після участі в інтерактивних заняттях. Експертне оцінювання підтвердило позитивну динаміку у 79 студентів. Отримані дані свідчать про доцільність інтеграції інтерактивних форм навчання у філологічну освіту з метою розвитку міжкультурної компетентності. Таким чином, індикатори трансформації підготовки філологів охоплюють:

1. Ціннісну орієнтацію як здатність діяти на основі гуманістичних та етичних принципів.
2. Етичну чутливість у дотриманні академічної доброчесності, рефлексія мовної поведінки.
3. Культурну обізнаність в якості знань культурних контекстів, міжкультурна комунікація.
4. Професійні навички в застосування інноваційних методик та створенні навчальних матеріалів.

Рис. 2. Ілюстрація результатів анкетування студентів-філологів щодо впливу інтерактивних методів на етнокультурну рефлексію

ПРИМІТКА: ● Ефективність інтерактивних методів (31,1%)

● Зростання рефлексивності після занять (32,8%)

● Позитивна динаміка за оцінкою експертів (36,1%)

Запропоновані очікувані результати та індикатори засвідчують системну трансформацію професійної підготовки філологів шляхом впровадження ціннісно-орієнтованої, етично чутливої та культурно обізнаної освітньої моделі. Кожен із її компонентів (етнокультурна рефлексія, міжкультурна компетентність, етнолінгвістична чутливість і громадянська відповідальність) окреслює не лише освітні цілі, а й маркери внутрішнього розвитку суб'єкта як носія і медіатора гуманітарних смислів [1, 4].

Етнокультурна рефлексія фіксується через глибину самоаналізу, представлення особистісного досвіду в освітньому портфоліо та рефлексивних есе, що дозволяє діагностувати рівень ідентифікаційної зрілості.

Міжкультурна компетентність виявляється у поведінкових показниках: здатності до емпатії, перспективозміни, конструктивного конфлікт-менеджменту. Її оцінювання через спостережні карти і чек-листи створює підґрунтя для формативного аналізу комунікативних стратегій.

Етнолінгвістична чутливість фокусується на точності та етичності мовних рішень, особливо у ситуаціях перекладу, редагування чи публічного мовлення – як проявах професійної відповідальності в мультикультурному просторі.

Громадянська й професійна відповідальність вимірюється участю в проєктній діяльності, здатністю до фасилітації та медіації культурних смислів, що формує підґрунтя для соціального лідерства.

Загалом, запропонована система індикаторів дозволяє поєднати якісні показники розвитку гуманітарної суб'єктності з вимірюваними результатами освітньої діяльності, сприяючи підвищенню значущості гуманітарної підготовки у суспільному дискурсі України.

Синергія соціокультурного й конструктивістського підходів, діалогізму та рефлексивної практики, а також парадигми міжкультурної компетентності задає внутрішню логіку моделі: знання постає як співтворення в реальних взаємодіях, ідентичність формується через багатоголосий діалог і систематичну саморефлексію, а етична комунікація відшліфовується у змодельованих міжкультурних ситуаціях. Такий теоретичний трикутник забезпечує механізм зміни: від індивідуального досвіду щодо колективного осмислення й відповідальної дії [2, 4].

Соціокультурний і конструктивістський підходи цієї моделі відображають дизайн активностей, де знання конструюється у спільних практиках (полілоги, проєкти), що підвищує екологічну валідність навчання та дозволяє фіксувати прогрес через артефакти портфоліо і спільні продукти. *Діалогізм і рефлексивна практика* забезпечують інституціалізацію регулярних колоквиумів і рефлексивних

есе, які переносять «багатоголосся» у вимір усвідомленої ідентичності та роблять ціннісні зміни спостережними й оцінюваними. *Міжкультурна компетентність* зумовлена використанням інтерактивних симуляцій і кейсів, де відображено емпатію, перспективозміни й конфлікт-менеджмент, що безпосередньо корелює з індикаторами етичної комунікації та професійної готовності [1, 3].

Отже, ці теоретичні підвалини не лише легітимують вибір методів, а й забезпечують конструктивну та вимірювану траєкторію розвитку: від рефлексії до компетентної міжкультурної взаємодії та громадянсько-професійної відповідальності, релевантної українському багатомовному і трансформаційному контексту. Успішна реалізація такої інтерактивної освітньої моделі можлива лише за дотримання комплексу умов, що гарантують її якість, етичність та безпечність. Згідно із запропонованими параметрами, освітній процес повинен бути не лише методично вивіреном, а й емоційно комфортним, морально відповідальним та педагогічно підкріпленим. Педагогіка підтримки забезпечує основу психологічної безпеки, де саморозкриття є добровільним, стигматизація – неприйнятна, а кожна позиція – почута. Такий простір підсилює розвиток гуманітарної суб'єктності через повагу до досвіду студента [3, 4].

Методична структурованість дозволяє зробити навчальний процес прозорим і передбачуваним, завдяки чітко окресленим ролям, інструкціям та критеріям оцінювання, що знижує тривожність і посилює мотивацію через зрозумілу траєкторію дій. Етичні рамки як фундамент довіри в освітньому середовищі, зумовлені інформованою згодою, конфіденційністю й обережним ставленням до травматичного досвіду, що не лише відповідають принципам гуманістичної педагогіки, а й роблять модель легітимною у професійній етиці.

Підготовка викладача-філолога таким чином є показником ефективності. Наявність фасилітаційних навичок, здатність до конфліктної медіації та культурної

компетентності формує особливий тип академічного лідерства – підтримувального, чутливого та стратегічного. Отож, система умов якості та безпеки не просто обрамлює модель – вона є її фундаментальною опорою. Саме ці умови роблять освітній процес стійким до ризиків, адаптивним до контексту та орієнтованим на розвиток ціннісної гуманітарної спроможності майбутніх філологів.

Висновки. Таким чином, запропонована освітня модель є інноваційною інтеграцією теоретичних концепцій, педагогічних принципів і прикладних механізмів розвитку гуманітарної суб'єктності. Вона втілює конструктивістські, соціокультурні та діалогічні підходи шляхом поетапного дизайну, який послідовно активує досвід, занурює у контекст, стимулює співтворення знань, що сприяє глибокій рефлексії та забезпечує трансфер до реальної професійної практики. Очікувані результати моделі такі як етнокультурна рефлексія, міжкультурна компетентність, етнолінгвістична чутливість та громадянська відповідальність, охоплюють спектр особистісного, комунікативного й професійного розвитку, що є релевантним викликом сучасної України.

Індикатори якості навчання забезпечуються за рахунок структурованих методичних рішень, чітких оцінювальних критеріїв, портфоліо, рефлексивних та інтерактивних інструментів, що сприяє формативному аналізу та гнучкому налаштуванню траєкторії студентського зростання. Умови безпеки та підтримки як етичне середовище педагогічної довіри, інформована згода, конфіденційність і фасилітаційна компетентність викладача є ключовими для емоційного добробуту, ціннісного становлення і готовності до суспільного діалогу.

Загалом, модель формує нову парадигму філологічної освіти – цілісну, етично орієнтовану, контекстуально адаптивну і стратегічно спроможну. Вона сприяє не лише професійному становленню, а й розбудові громадянсько зрілої,

мовно компетентної і культурно відповідальної особистості, здатної до медіації гуманітарних сенсів у багатомовному й трансформаційному просторі України.

Список використаних джерел

1. Chunxing Gu., Zhang Di. Exploring the impact of AI-driven digital and intelligent courses on the reform of teaching models for postgraduate students. *Advances in Educational Technology and Psychology*, 2024. №8(6). P. 113–118. DOI: 10.23977/aetp.2024.080615
2. Kasaraneni H. Jy., Rosaline S. Automatic merging of Scopus and Web of Science data for simplified and effective bibliometric analysis. *Annals of Data Science*, 2022. №11. P. 785–802. DOI: 10.1007/s40745-022-00438-0
3. Kumpulainen M., Seppänen M. Combining Web of Science and Scopus datasets in citation-based literature study. *Scientometrics*, 2022. №127. P. 5613–5631. DOI: 10.1007/s11192-022-04475-7
4. Lazarenko N., Vizniuk I. Monitorynh zabezpechennia yakosti profesiinoi osvity pedahohiv v konteksti yevrointehratsii. *Comparative Professional Pedagogy*, 2023. №13(1). P. 11–19.
5. Leung X. Y., Sun J., Bai B. Bibliometrics of social media research: A co-citation and co-word analysis. *International Journal of Hospitality Management*, 2017. №66. P. 35–45. DOI: 10.1016/j.ijhm.2017.06.012
6. Mongeon P., Paul-Hus A. The journal coverage of Web of Science and Scopus: A comparative analysis. *Scientometrics*, 2016. №106(1). P. 213–228. DOI: 10.1007/s11192-015-1765-5
7. Yarema I. Principles of forming digital culture in Ukrainian libraries. *Information and Society*, 2023. P. 101–102. DOI: 10.31866/2616-7654.10.2022.269461
8. Візнюк І. М., Долинний С. С., Саранча І. Г., Долинна А. С. (2025). Концептуальні підходи до визначення психіки та її можливого відтворення в

штучних системах. Наукові записки. Серія: Психологія, (1), 36–41. DOI <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2025-1-4>

9. Візнюк І., Поліщук А. Формування ІТ-компетентності майбутніх магістрів як психолого-педагогічна проблема. *Психологічні перспективи*, 2021. №37. С. 23–39. DOI <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2021-37-23-39>

10. Дрейер Й. Символ і теорія життєсвіту: «Трансценденції життєсвіту і подолання їх за посередництвом знаків і символів». Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2011. № 3. С. 3–25.

11. Звєздова О. Популяризація європейських цінностей як завдання культурної політики Європейського Союзу в Україні. *Європейські історичні студії*. 2000. № 15. С. 41–49.

12. Кадемія М., Візнюк І., Поліщу А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 2022. С. 153-163.

13. Калашникова Л. В. Розуміння сутності психічного здоров'я в контексті комплексного підходу. Наукові записки ЦДУ ім. Володимира Винниченка. Серія : Психологія : зб. наук. праць / ред. кол. : Гура Т. Є. [та ін.]. Кропивницький : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 1(3). С. 74-82. DOI <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2024-1-10>

14. Крисаченко В. Національні цінності України: сутність, розмаїття, консолідаційний потенціал. *Актуальне українознавство*. Українознавство, 2022. Вип. 1(82). 28–50

15. Крисаченко В. С. Механізм формування класичних політичних націй. *Українська політична нація: генеза, стан, перспективи* / за ред. В. С. Крисаченка. Київ: НІСД, 2004. С. 71–87.